

men de ville kræve meget betydelige Summer. Selv om Pengene dertil tages af Reserverfonden, vil Indtægten derved blive saameget mindre, og det vil ikke vare længe, naar disse Ting, som mere eller mindre staa paa Dagsordenen, komme tilstede, før der i Virkeligheden kommer Underfud af sig selv; man vil ialtsald vistnok ikke ret længe kunne tale om et bugnende Overfud i Statskassen. Ser jeg endelig paa, at vi trænge baade til Voldreformer og andre Reforme paa Skattevesenets Omraade — der er jo allerede i den Henseende indbragt Lovforslag, som gaa i den Retning (saaledes Nedsættelse af Stempelafgiften), som der herfra flere Gange har været udtalt Ønske om, — ser jeg paa dette, skjøner jeg ikke, at der egentlig er saa stort Overfud til de Forsmaal, jeg har nævnt. Ser man derimod hen til Stillingen, saaledes som den har udviklet sig i en Række Aar, har været i de sidste Aar, da en Del Ting ere forsømte, kan det ikke negtes, at den er ganske gunstig. Men inden jeg gaar til de mere specielle Bemærkninger, kan jeg dog ikke negte, at det forekommer mig ingenlunde at være et saa lysteligt Billede, at vi snart her i Rigsdagen ere isærd med at naae til det Standpunkt, at vi kun diskutere Krigsspørgsmaal og Embedsmændenes Lønningsforhøielse, hvorimod alle de Ting, som ligge Befolkningen paa Sinde, synes paa en Maade ude af Dagsordenen. Saar er der ikke synderlig andet end Lønningsforhøielsen Krigsvesenet have vi rigtignok ikke merket noget til endnu i Form af særlige Lovforslag, men dog ikke lidet i Form af ordinært og ekstraordinært. Men det synes jo dog ikke at være en saameget tiltalende Stilling den, at vi her kun diskutere disse to Ting. Jeg vil appellere til de Herrer, naar de gjennemgaa de sidste 7 a 8 Aars Rigsdagstidender, om ikke omtrent Halvdelen deraf er fyldt med Forhandlinger om Forsvarsvesenet. Forsvarsvesenet er den ene Halvdel, og jeg antager, at Forhandlingerne om Lønningerne i Fremtiden ville blive den anden Halvdel, i Forbindelse med Spørgsmaalet om nye Fæstningsværker; men jeg tror dog ikke, at et lille Folk skal vise sin Levedygtighed ved at benytte sin Tid til at tale om disse Ting alene, men dermed vil jeg ikke sige, at det er Ting, man ikke skal hyselsætte sig med. Ivertimod, jeg har erkjendt, at der for Embedsmændenes Vedkommende kan være Udskilligt at rette, det lægger jeg ikke Dølgemaal paa, og det har jeg tidligere viist.

Efter disse almindelige Bemærkninger vil jeg henvende nogle Bemærkninger til de særlige Ministerier. Justitsministeriets Budget pleier i Reglen at gaa meget fredelig af, der pleier at være meget Lidt at rette derved, og jeg skal heller ikke iaar gjøre det til Gjenstand for nogen særlig indgaende Prøvelse. Der er kun et Par enkelte Ting, paa hvilke jeg vil tillade mig at henlede den ærede Justitsministers Opmærksomhed. Man

maa erkjende, at, da Retsbetjentene bleve satte paa fast Gage, var dermed for denne Sags Vedkommende naaet et stort Fremskridt; have vi naaet dette for Præsternes Vedkommende, ville vi ogsaa dermed have opnaaet et lige saa betydningsfuldt Fremskridt. Det, som jeg særlig skal tillade mig at henlede den høitærede Justitsministers Opmærksomhed paa, er et Par Ting vedrørende Udgifterne til Medicinalvesenet. Der foreslaas jo gjerne aarlig oprettet enkelte Distriktslægeembeder og da særlig i Egne, hvor Befolkningen er meget spredt, eller i Egne, hvor den er i stærk Tiltagen, som f. Ex. ved Randers. Der foreslaas der iaar oprettet et Distriktslægeembede, ligesom et andet foreslaas oprettet imellem Viborg og Hølstebro. Disse nye Distriktslægeembeder ere jo naturligvis Noget, som Rigsdagen i Reglen pleier at gaa ind paa, thi man skjøner jo, at Befolkningen har Trang dertil, og naar der ikke paa anden Maade kan staves Læge tilveie, saa har der ikke været Noget i veien for, at baade de kommunale Autoriteter og Statskassen have givet deres Tilfud. Men der er en anden Ting, som jeg skal henlede Ministerens Opmærksomhed paa, idet jeg tror, at den omtrent er lige saa vigtig som det at faae Distriktslæger ansatte, og det er Apothekervesenet og Sygepleien. Jeg gaar nu ingenlunde saa vidt som et Andragende, der indbragtes i dette Thing ifjor, og som ønskede, at Læge og Medicin skulde være gratis for hele Landet. Dette, tror jeg, vilde være en feil Bei at gaa: men paa den anden Side kan det jo ikke negtes, at den fattige Befolkning — og maasse ogsaa den mere velhavende Befolkning — langtfra er hjulpen derved, at den faar en Distriktslæge, naar der ikke samtidig bliver gjort Noget med Hensyn til Apothekervesenet og Sygepleien. Jeg tror, at dette er to Spørgsmaal, som fortjene at tages under den allernøieste Overveielse. Den Maade, paa hvilken Apothekervesenet er ordnet, er vistnok hverken i Befolkningsens eller i Farmaceuternes Interesse. Naar jeg siger, at Ordningen ikke er i Befolkningsens Interesse, saa ligger dette jo temmelig nær, nemlig derved, at det er et Privilegium. Naar man lægger Mærke til, i hvilken Grad Prisen paa Apotheker, det vil sige Prisen ved Salg af Apotheker, er stegen, saa kan man sige sig selv, at det maa komme til at gaa ud over Befolkningen enten paa den ene eller paa den anden Maade. Nu er det jo i Virkeligheden saaledes, at der udkræves en stor Kapital til at kunne kjøbe et Apothek, en Kapital, som Farmaceuter for det Meste ikke ere i Besiddelse af. Jeg vil derfor med Hensyn til dette Spørgsmaal spørge den høitærede Minister, ikke om han vil mene, at det Hele skal estergives, thi saa vidt gaar jeg ikke, eller ialtsald vil jeg da ikke stille Forlangende derom, men om han dog ikke vil mene, at Tiden kan være kommen til at forandre det arvelige Privilegium — eller hoad jeg nu skal kalde det — til et rent personligt